

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku Prokuratora Prokuratury Rejonowej w G.
przy uczestnictwie A. T.

o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 listopada 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 12 kwietnia 2019 r., sygn. akt II 1 Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

A.T. uczestniczka postępowania w sprawie wszczętej z wniosku Prokuratora Prokuratury Rejonowej w G. o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym złożyła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 12 kwietnia 2019 r., oddalającego jej apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 14 maja 2018 r., którym umieszczono uczestniczkę w szpitalu psychiatrycznym bez jej zgody.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona

interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest ponadto korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub oczywista zasadność skargi kasacyjnej i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli zachodzi przynajmniej jedna z nich.

Wniosek o przyjęcie skargi uczestniczka oparła na przyczynie oznaczonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. jako oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przyczyna taka występuje wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi zachodzić oczywista kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia.

W ocenie Sądu Najwyższego skarżąca nie wykazała przyczyny, na której oparła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania. Dla jej uzasadnienia podniosła twierdzenia o naruszeniu art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie części materiału dowodowego i oparcie ustaleń na nieprawidłowo

przeprowadzonych i nieocenionych wszechstronnie dowodach, naruszeniu art. 19 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego poprzez przeprowadzenie badania uczestniczki w sądzie, zatem w niewłaściwym miejscu oraz art. 46a ust. 3 tej ustawy poprzez doprowadzenie uczestniczki na badanie bez asysty lekarza, pielęgniarki lub ratowników medycznych.

Przypomnieć należy, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania z uzasadnieniem jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, przewidzianą w art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Nie wystarcza odwołanie się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazano w nich tożsame argumenty. Wymaganie to wynika stąd, że postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi zapada podczas innego posiedzenia i w innym składzie niż jej rozpoznanie (art. 398¹⁰ zd. 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). W uzupełnieniu skargi kasacyjnej o uzasadnienie wniosku, dokonanej na skutek wezwania Sądu, skarżąca w sposób opisowy przedstawiła własną wersję stanu faktycznego, polemizując z ustaleniami i oceną dowodów poczynioną przez Sąd drugiej instancji, co jest niedopuszczalne z uwagi na związanie Sądu Najwyższego podstawą faktyczną rozstrzygnięcia oraz zakaz podnoszenia zarzutów dotyczących tych kwestii (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Dalsze argumenty motywów wniosku także nie dawały podstawy do przyjęcia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przede wszystkim należy podkreślić, że przedstawiona dokumentacja medyczna z badania w 2015 r. straciła aktualność, uczestniczka nie stawiała się na rozprawie, wielokrotnie uchylała się od poddania badaniom przez lekarza psychiatrę, a proces jej leczenia jest w istocie zaoczny i w istocie dokonywany za pośrednictwem ojca. Zakres psychoemocjonalnego uzależnienia od jego osoby w połączeniu ze stawianymi zarzutami (postępowanie przygotowawcze w sprawie o czyn z art. 198 k.k.), izolacja uczestniczki i uniemożliwianie z nią kontaktu nawet w zakresie wyjaśnienia okoliczności świadomego ustanowienia pełnomocnictwa, przy wcześniejszym rozpoznaniu choroby psychicznej o ciężkim przebiegu uzasadniały pilną potrzebę poszerzenia diagnostyki i odpowiedniego doboru terapii w warunkach szpitalnych, w pewnej izolacji od rodziny. Zwraca uwagę rezygnacja z niezbędnych usług opiekuńczych mimo stwierdzonej niemożności samodzielnego zaspakajania potrzeb życiowych. Przekonywująco zatem uzasadniono, że dobro

i interes uczestniczki wymaga jej przyjęcia do szpitala psychiatrycznego, co pozbawia znaczenia zarzut naruszenia art. 328 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

as]

aj